

Előfizetési árak:

Egész évre ... 4 kor.
Félévre ... 2 "
Negyedévre ... 1 "
Egyes szám ára 10 fillér.

A „Nyílt-tér” sora 20 fill.

Megjelen
minden vasárnap.

Kéziratokat nem adunk
vissza.

BÉKÉSI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Szerkesztőség:

Békés, V. ker. 92., hova a
lap szellemi részét illető
minden közlemény küldendő.

Kiadóhivatal:

Békés, V. ker. 92. sz.
(a volt Tassya-féle iskola),
hova az előfizetések, hirdetések és a lap szétküldésére vonatkozó fel-
szólalások intézendők.

Felelős szerkesztő: SÉLLEI PÉTER.

Az iskolaszék.

Természetesen községi iskolaszékéről van szó, még pedig nem általánosságban a községi iskolaszékéről, mint intézményről, hanem Békés község saját külön iskolaszékéről, mely mostanában ugyancsak kezd magáról beszélni.

Először az iskolaszék érdemes elnöke csinált szenzációt, a belterületi községi iskola két olyan tanítójának működésére vonatkozólag jelentvén ki meg nem elégedését, akiket a közönség a tanügy derék munkásainak ismer s a kikre, úgy suttogják, hogy a megrovó elnöknek személyes oka is van boszankodni. Majd aug. 25-én az iskolaszék olyan eljárást tanúsított egy új tanítói állomás betöltése alkalmával, mely a múlt idők nemes hagyományával szakításról és a kulturának jelentékeny áldozatokat hozó helybeli ref. egyházközség anyagi és erkölcsi érdekeinek teljes semmibevételéről tanuskodik. Most azonban oly jelenséggel kötelelt foglalkozni községünk közvéleményének, melyre a Dr. Török Gábor és a képviselőtestület által választott iskolaszéki tagok közéleti működésének legélesebb elítélői sem mertek volna soha gondolni.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága ugyanis 2601/1909 sz. határozata értelmében felhívta Békés község iskolaszékét, „hogy a gazdasági ismétlő iskolák szervezete tárgyában kiadott 66569/902 sz. vall. és közokt. ministeri utasítás 62. §-át a legszigorubbantartsa meg, illetve a termények és egyebek eladásánál az ott előírt eljárásról a legszigorubbant alkalmazkodjék.”

Sokkal nagyobb dolog ez, mint amilyenek első tekintetre látszik

A törvény és a törvényes rendeletek rendkívül széles és a kultúra szempontjából a legfontosabb életérdekekbe vágó hatáskörrel ruházzák fel az iskolaszéket, ellenőrző jogot adnak neki a képviselőtestülettel szemben is és felelős hatóságává — nem a képviselőtestületet, hanem a vármegye közigazgatási bizottságát teszik. Ez intézkedéseknek pedig alapja az a feltevés, hogy az iskolaszék tagjaiban feltalálható az az értelmi, és műveltségi színvonal, az az erkölcsi és szellemi emelkedettség, mely a törvényen és törvényes rendeleteken alapuló és egyéb, a hivatásból folyó,

kötelességek felfogásához és hív. pontos, kifogástalan teljesítéséhez szükséges. Ugyhogy az iskolaszéki tagoknak egyenként és az egész iskolaszéknek, mint testületnek egy jogi, mint — még inkább erkölcsi szempontból fokozott felelősséggel kell, hogy járjon a működése, és az az iskolaszéki tag, akit csak a jogok gyakorlásának, vagy éppen a hatalmaskodásnak szempontja vezet kötelességei fontosságának és nagyságának átérzése nélkül, nem méltó arra a díszes helyre, melyet elfoglal.

Ezért követel a törvény esküt az iskolaszék választott tagjaitól. Abban az esküben pedig, melyet a békési községi iskolaszék tagjai is letettek, bennefoglalatik ez a mondat is: „a hazai legfelsőbb és felsőbb hatóságok rendeleteit.. mindenkor lelkiismeretesen, hiven és pontosan teljesítendem.”

Mivel pedig a vallás- és közoktatásügyi minister a községi iskolaszékeknek tudvalevőleg felsőbb hatósága, a közigazgatási bizottság, midőn kijelenti, hogy a békési községi iskolaszék tagjai a vall. és közokt. ministeri utasítás 62. §-át nem tartották meg elég szigoruan, illetőleg a termények és egyebek eladásánál az ott előírt eljárásról nem alkalmazkodtak elég szigorúsággal — mert ez az értelme a közigazgatási bizottság felhívásának — egyszersmind azt is megállapítja, hogy a békési községi iskolaszék választott tagjai esküjök megtartásában nem jártak el a köteles gondossággal és figyelemmel, vagyis, kereken kimondva, nem tartották meg esküjüket.

Súlyos vád ez. És hogy nem igazságtalan, arról már az az egyetlen körülmény is kezekedik, hogy Dr. Török Gábor, a békési közs. iskolaszék elnöke és Morvai Mihály, a békési közs. iskolaszék agilis tagja, Békésvármegye közigazgatási bizottságának is nagy tekintélyű tagjai.

Ha a miniszteri rendelet meg nem tartása csupán csekély jelentőségű formáságokra vonatkoznék is, még akkor is mélyen elszomorító volna annak látása, mily könnyedén veszik fontos kötelességeik teljesítését az iskolaszéktagjai. De, fájdalom, nem pusztá formáságokról beszél a közigazgatási bizottság minden figyelmet érdemlő felhívása,

hanem a termények és egyebek eladásánál követett eljárásról.

Méltán döbrentünk meg. Sokszor eltöltötte lelkünket a keserűség az 1897-iki községi képviselőválasztás eredményének következményei, a jegyzőcsere, törlesztőterv stb. miatt. De, hogy olyan dolgok történhessenek, aminőkre a közigazgatási bizottság az idézett szavakban egész határozottsággal céloz, azt a községünk iránti szeretet által keltett fájdalom legmagasabb fokán sem képzeltük.

Azonban hívek akarván maradni azon szokásunkhoz, hogy a helyi érdekű dolgok fejtegetése alkalmával nem kívánjuk szavaink elhívését, hanem a tények felmutatása útján önálló ítéletalkotásra törekszünk vezérelni az olvasót, közöljük a többször említett 62. §-t egész terjedelmében,

E 62. § következőleg hangzik:

„A gazdasági termények, hizó marhák, sertések, juhok, tenyésztett állatok, továbbá a gazdasági ismétlő iskolai növendékek vagy a cselédség által előállított nép és háziipari cikkek eladása, értékesítése s a terményszámadás és a terményszükségleti előirányzatok megfelelő mennyiségben való eladása a gondnokság, iskolaszék közreműködésével, illetve ellenőrzésével történik, akképen tehát, hogy az alkukat és eladási zárlatokat a gondnokság, iskolaszék eszközli, a szállításokat, átadásokat pedig a szaktanító, esetleg a gondnok jelenlétében és ellenőrzése mellett foganosítja. Nagyobb mennyiségű készletek eladásakor az eladási ár megállapítása előtt a szaktanító véleménye mindig meghallgatandó. A gondnokság, illetve az iskolaszék tagjai a gazdasági ismétlő-iskola készleteit és terményeit meg nem vásárolhatják. — Az eladásból befolyó pénzek a gondnokság, iskolaszék által kezeltetnek. — Kivételt ez alól csak olyan kisebb bevételek képeznek, mint például: elhullott egyes állatok bőrének eladásából, lehullott gyümölcs eladásából befolyt kisebb összegek, miket a szaktanító házi pénztárában kezel és azokról havonként számol el. E célra külön pénzeszállítási naplót vezet; a gondnok az átvett pénzeket abban minden hónapról egy összegben nyugtázza. A nyers, bruttóbevételekből a fennálló szerződések szerint úgy a község

pénztárát, valamint az önálló szaktanítót megillető százalék az eladások alkalmával az eladási összegek kifizetésekor azonnal, 24 órán belül, szabályszerűen bélyegelt nyugtákra kifizetendő. — Ha azonban a szaktanítót vagy községi pénztárt a tiszta jövedelem bizonyos százaléka illeti meg, az a kezelő szaktanító, községi pénztár részére a gazdasági év eredményeinek lezárása után adandó ki. — A tiszta jövedelem megállapítása vitás esetben a szaktanító, a gondnokság, iskolaszék, vagy a kir. tanfelügyelő előterjesztése folytán, a közigazgatási bizottság által történik. — A mely gazdasági ismétlődő iskolánál külön szaktanítónő van alkalmazva, az a konyhakertre nézve az üzemtervet elkészíti, egyebekben a szaktanító gyakorolja; magától értetődik, hogy a konyhakert évi munka rendjének és gazdálkodási programjának elkészítését a szaktanító a szaktanítónőre bízhatja, aki ily esetben azt elkészíteni köteles.

Világosan láthatjuk, hogy az ezen §-ban foglalt intézkedések egyik célja: utját állani az iskola és község rovására eshető mindenféle manipulációnak. Így annál súlyosabb az iskolaszék által elkövetett hiba, mert ha valahol, a haszonlesésből eredő üzelmek megakadályozásában kötelesség a legmesszebb menő szigorúságnak alkalmazása és az iskolaszék ezt a kötelességet mulasztotta el.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy ez a hiba az összes lehetőségek közt a legkisebb a rossz. Mert a közigazgatási bizottság, amilyen határozottsággal utalt a súlyos hiba meglétére és a termények és egyebek eladásánál követett eljárással való kapcsolatára, épen oly homályban hagy, fájdalom! bennünket e hibának minőségére és fokozatára nézve. A közigazgatási bizottság által használt kifejezés egyfelől helyet enged annak a vélekedésnek is, hogy az iskolaszék eljárásánál legfeljebb elnézésről lehet szó — mi legalább szivünkben óhajtuk, hogy így legyen — de nem zárja ki azt a feltevést sem, hogy panamának is nevezhető üzelmek, manipulációk mentek végbe — amit mi sehogyan sem akarunk hinni. —

Mert nézzük csak a 62. §-t: mily sokféleképen lehetett a termények és egyebek eladása alkalmával annak rendelkezései ellen véteni!

Megtörténhetett, hogy a szaktanító a házipénztárban kezelt kisebb bevételekről havonként nem számolt el, vagy azokról pénzbeszállítási naplót nem mindig, esetleg épen nem, vezetett. Eféle lehetőségekre gondoltunk mi, midőn elnézésről, gondatlanságról szólottunk. De a 62. § alapján egészen másnemű és már sokkal kevésbé megengedhető dolgokra is következtethetünk.

Megtörténhetett ugyanis ezenkívül, hogy a tiszta jövedelem 20 százaléka, vagy annak egy bizonyos hányada, a szaktanító részére a gazdasági év eredményeinek lezárása előtt adatott ki, (amint halljuk, a község pénztára a tiszta jövedelemből még egy fillért sem látott). Megtörténhetett, hogy az eladásokból befolyó pénzek nem az iskolaszék által kezeltettek. Ezek már súlyosabb szabálytalanságok, olyanok, amelyeknek előfordulta mintegy kényszerít bennünket annak feltevésére, hogy a pusztá gondatlanságnál nagyobb vétség szerepelt a dologban.

Am a 62. §. még ezeknél is szörnyűbb lehetőségeket tár elénk, amelyek már a rutabb visszaélések, a panama köréhez tartoznak. Megtörténhetett, hogy az alkukat és eladási zárlatokat is eszközölte, s a szállításokat, átadásokat is fogantositotta a szaktanító. És megtörténhetett az, ami rosszabb minden egyénnél, hogy a gazdasági ismétlődő-iskola készleteit és terményeit iskolaszéki tagok is vásárolták.

E két utóbbi lehetőséget kizártnak akarjuk tartani mindenképp. Azokat, akik egy nagy, tiszteletre méltó község képviselőtestülete által választatnak ki a nagy jelentőségű iskolaszéki tagságra, ilyen tettek elkövetésére képeseknek nem szabad hinnünk.

De a hiba, a felsőbb hatóság beavatkozását kikényszerítő hiba, megvan. Tagadni lehetetlen. Az arra hivatott s ebben az ügyben mindenesetre részrehajlatlan hatóság, vármegyénk közigazgatási bizottsága konstataltá azt. Azonban ezen hivatalos megállapítás olyan, hogy nem ismerjük a hibának sem természetét sem fokozatát, nem tudjuk, vajon neu csap-e az át a visszaélések területére. Ugyhogy valóságos forrása nyílt meg a gyanunak.

Ez az állapot tarthatatlan. Községünk becsülete nem engedi meg, hogy az iskolaszéki tagságra méltóknak tartott férfiakra hosszabb időn át súlyos és fájdalom! jogosult gyanu nehezedjék.

A képviselőtestület azzal a különben igen helyes határozatával, melynél fogva felhívja az iskolaszéket hogy minden szükséges intézkedést tegyen meg s hogy a termény, jószág és egyéb jövedelmekből befolyt összegeket a községi főpénztárba helyezze el, — még nem intézte el a dolgot.

Azt hisszük, magok az iskolaszéki tagok sem volnának a dolog illetően elintézésével megelégedve. Reméljük is, hogy keresik s a lehető legrövidebb idő alatt meg fogják találni a módot a magok igazolására s az iskolaszék eljárását környező sűrű homály végleges eloszlására.

Azon mindenesetre csudálkozunk,

ha Dr. Török Gábor, az iskolaszék elnöke, akinek egyéniségétől a gyanu legparányibb árnyékának is távol kell lenni, nem kérne ez ügyben maga ellen fegyelmi vizsgálatot.

A grófi cselédség ismét kirukkol.

Humánus érzésű emberek mások gyásza iránt ha nem tisztelettel, legalább kimélettel szoktak viseltetni. Minket még gyászolni se engednek békességgel, gyászunkban is háborgatnak. Helybeli Ciánkálinc hasábjain a grófi cselédség értelmiségének és izlésének megfelelő módon megint kirukkol és felvonnul ellenünk. Mint cselédek szokták, nagyoznak, urimódon negélyeznek, magas lóról beszélnek, de leri róluk a gazdájok frakkja, sehogy sem áll jól rajtuk. A retkes nyak és subiczkos kezek kilátszanak. Még ezek beszélnek igazságtól, a minék csak a hírét hallották, mint katoná a kávéban! Most Bódóné utódairól cikkeznek.

Az helyes, hogy mosakodással kezdik. Rájok fér. Ők nem kiabáltak: győzelem, diadal! Ők „csak megelégedéssel vették tudomásul az igazság győzelmét.” Elismerjük és nyugtatjuk, hogy minden beszédökben van ennyi igazság. Hogy mennyi van ebben, annak megállapítása végett elég elolvasni a Ciánkáli okt. 17-iki számának azt a cikkét, melyben a papválasztásra vonatkozó iteletről referálnak; melyben a mély és félgaszt elrendelik nekünk, ha az nem az üvöltő derzisek örvöngő tánca, akkor kiváncsiak vagyunk látni, hogy mint produkálnák azt ciánkálilik. Először velünk üdvözölték Nyárádit a választás után, bizony még velünk gyászolnak utóljára.

Majd hűséges cselédekhez illendően kiállanak a gróf védelmére, s azt mondják, hogy ha a grófnak nem tetszett Nyárádi választása, az csak helyes belátásról tesz tanúságot. S részünkről „ez a beszéd is csak olyan konkolyhintés, min a hirtelen előrangot ingyen öröls volt, melyek csak a gyűlölködés szítására jók.” Ah, az ingyen öröls! Mennyire megfeküdte keblöket! Helyes! Illik is, hogy jó cselédek védjék a gazdájok érdekét. Rettenetes dolog is volna a szegények részére ingyen örölnök! Mi lenne a szegény grófból? — De ebből mégis kiviláglik annyi, hogy a gróft jobban féltik, mint a szegényeket. Nem? És ha ingyen nem lehet örölni, legalább mérsékelni lehetne a vámot, mert erről is volt szó. No mivel a B. L. ezt a témát annyira szeretik, majd visszatérünk még rá. Addig gyűlölködésről ne beszéljenek, ilyet ne vessenek szemünkre Török Gáborék. Majd megtanulunk Török Gábortól emberszeretetet, türelmet, méltányosságot. De most a papválasztásról van szó.

Majd minket akarnak a felsőbbiség iránti tiszteletre oktatni. Azt mondják, hogy mi az egyházmegye biráit támadjuk, azt állítván róluk, hogy befolyásolhatók, megvesztegették őket. Ez már igazán cseléd logika és cseléd-értelmiség. Ugyan kérem, szedjék össze egy kicsit az eszöket, mert így azt kell hinnünk, hogy beszámíthatatlanok s így nem lehet velök szóba állani. Mi csak önökről szólottunk és mondtuk, hogy kecmergtek, hogy igyekeztek informálni, lehet, hogy az egyházmegyei birákat is, de mi inkább a kerületi birákra gondoltunk.

S azt csak nem fogják tagadni, hogy azok a bizonyos levelek Szegedi Kálmán urtól egyik-másik egyházkerületi bírósághoz csakugyan elmentek. Azt pedig hogy embert öltek, nem állítottuk és most sem állítjuk. A mi lapjaink is elmentek, mi is igyekeztünk informálni, de nyíltan tettük és nem ártó szándékkal.

Hogy Nyárádi a törvény egyenes kijátzásával akart volna a papi székbe ülni, s ezért a bíróság véleménye szerint nem méltó erre a helyre, erre a felebbezésekben meg van adva a felelet. A bíróság vélekedését tiszteljük, de nekünk is megvan a magunk véleménye a törvényről és ez az, hogy nem föltétlenül áll az, hogy Nyárádi a törvényt ki akarta volna játszani. A B. L. törvénytudói nem tudják megjelölni azt a paragrafust, a mely megállapítja azt, hogy a lelkész mikor lesz a gyülekezet lelkészévé: akkor-e mikor a választás elfogadását kijelenti, vagy akkor, mikor állását tényleg elfoglalja. Erre a paragrafusra pedig igen nagy szükségük volna, hogy Nyárádira a a roszhiszeműséget s a törvény egyenes kijátzását rábiznyithassák. Nem létező paragrafussal bizonyítani nem lehet. Azt se tudják megmondani, hogy melyik paragrafus teszi a lelkész helyváltoztatását választást megsemmisítő okká; vagy hogy hol van ez az ok a választást megsemmisítő okok közt? Mi azt készséggel elismerjük, hogy nekünk nincs jogunk se törvényt csinálni, se törvényt magyarázni, de viszont vitatjuk, hogy az a joguk nincs önöknek se, tisztelt uraim. S a legokosabb, a mit tehetünk, hogy bevárjuk az egyházkerületi bíróság döntését. Az ujjongás és ócsárlás még kissé korai. Ugy látszik, az alkalmat sietnek felhasználni, attól félve, hogy hátha nem lesz majd alkalmuk.

A mi a Nyárádi ellen való tanuskodást illeti, erre nézve azt mondják, hogy azok szégyenletes dolgok voltak, a mik Nyárádit diskvalifikálják. A bíróság nem mondotta ezt. Az a választást csak Mócs elfogadása következtében semmisítette meg. A tanuskodások nem értek egy fákovát se, se a vádlevél. Micsoda erkölcsi érzékkel lehet hát Nyárádit gyalázní. Azokból a tanuskodásokból hozzánk is szívárgott ki valami, hiszen nem is zártkörű volt, ott voltak a vádlók képviselői is. Izelitől közlünk egyet-mást azokból, a miket nem Nyárádi szégyelhet. Különbön úgy tetszik, a vádaskodók s a B. L. lelkiismerete s erkölcsi érke egy kissé későn ébredt fel, mert a felhozott vádak abból az időből valók, mikor Nyárádi még néh. Szegedi lelkész káplánja volt. Hogy akkor nem botránkoztak meg! Hogy akkor nem vádaskodtak.

Hogy itt a papválasztásból kifolyólag még újabb vizsgálatot rendelnek el, kiderítendő, hogy a törvény kijátzásában nem voltak-e segédkezők, mondja a B. L. Azt hisszük, tudjuk is hogy bizonyos oldalról ilyen törekvés állandóan fenforog. Titkos, alattomos törekvések. De hát feltéve, hogy valaki eiment Mócsra megnézni ott a „Csizmadia, mint kísértet” című bohózat előadását és ez kiderülne; kérdezzük: mivel lenne akkor közelebb Nagykoröshöz Kecskemét? Nem buta együgyűség-e azt gondolni, hogy közelebb lenne? Különbön azt a bohózatot mi is ismerjük s ismerünk csizmadiákat is, meg olyanokat is, kik azt a bohózatot eleget játszátk itt előttünk. Cikkirót pedig figyelmeztetjük e tisztos ipar és az ősei iránti kegyeletre.

Végül ingyenes oktatást ad a B. L. a papoknak, hogy milyeneknek kell lenniök. Azok kétségkívül okulásukra fogják felhasználni ezt a mindenképen illetékes helyről jövő oktatást. De azt hisszük, hogy a B. L. is sokat tanulhatnak Nyáráditól, nemcsak az egyház iránti hűséget, hanem sok más egyebet is. Hogy pedig az egyház békéjét mennyire őszintén óhajtják, azt fényesen igazolták az utóbbi két választás alkalmával, mikor bandájuk jelszava az volt, hogy olyan papot kell választani, aki a másikkal ne legyen jó lábon s azután, mikor néh. Vince lelkész mégis jó lábon volt társával, elfordultak tőle, sőt ellene fordultak. S ezek leckéztetnek!

Szemelvények

a Nyárádi László ügyében tartott tanu-
vallomásokból.

Kratochvill Gyula kir. közjegyző, aki a legutóbbi képviselő választás alkalmával választási elnök volt, vallotta, hogy Nyárádi László a választás napján részeg volt s hogy a választási helyiségben botrányt csinált s emiatt csendőrökkel kivezettette.

Kratochvill Gyula vallomására esküt tett.

Szathmári Gábor főjegyző, *Popovics Elek* gör. kel. lelkész, és *Papp József* vallották, hogy Nyárádi Lászlóval a választás napján minden órában érintkeztek; Nyárádi nemcsak hogy nem ivott azon a napon, de nem is evett, nemcsak hogy azon a napon nem volt részeg, hanem a választást megelőző félévén keresztül nem ivott semmiféle szeszes italt. A botrányt nem Nyárádi csinálta, hanem a körösladányi ref. lelkész, a kivezetés sem történt meg. Azt is mondták, hogy ezt bizonyítani tudja még vagy 300 ember.

Vallomásaikra mindhármán esküt tettek.

Igy hallottuk ezt. E homlokegyenest ellenkező eskü alatt tett vallomásokban ugyan kinek a részén van az igazmondás? Aki akarja, találja ki!

Madarasi Durkó Gábor azt vallotta, hogy egy reggelre virradóra Nyárádi anynyira részeg lett, hogy a maga lábán nem tudott volna haza menni a Bérházból s egy reggel 7 óra tájban ő vezette el a tiszteletes urat a lakására.

A vizsgálatot vezető tanácsbíró azt kérdezi Durkótól:

„Mondja csak tanu ur, hogy került ön reggel 7 órakor a Bérházba?”

Hát úgy kérem alássan, hogy estétől reggelig én is vele voltam a tiszteletes urral” válaszolt a nem várt kérdéstől meglepődve Durkó Gábor.

Ugyancsak ez a Madarasi Durkó Gábor, aki Nyárádi részegségéről eskü alatt tett vallomást, előadta, hogy a fent nevezett alkalommal a tiszteletes ur aztán bement a templomba, felment a szószékre s megtartotta az isteni tiszteletet.

A tanácsbíró nem értvén meg az előadásban az összefüggést, kérde Durkótól:

„Mondja csak tanu ur, a tiszteletes ur akkor magától fel tudott menni a szószékre?”

Tanu: „Igenis.”

Tanácsbíró: „Az isteni tiszteletet rendesen elvégezte?”

Tanu: „Rendesen.”

Tanácsbíró: „Nem tartja a tanu ur különösnek, hogy Nyárádi tiszteletes urat előbb önnek kellett hazavezetni, a szószékre azonban már rendesen felment s az isteni tiszteletet kifogástalanul elvégezte? Hogy történhetett ez?”

Tanu zavarba jöve: „Azon magam is csudáloztam.”

Egy hithű baptista is beidézett tanunak; arról kellett volna tanuskodnia, hogy Nyárádi László miatt vált el annak idején a feleségétől. A tanu azonban kijelentette, hogy ehhez senkinek semmi köze, ő nem látott, nem tudott a dologról semmit, akarat, sőt egyenes tilalma ellenére adták föl tanunak B. Szabó Sándor s Madarasi Durkó Gábor, akiket azért majd be is fog perelni.

Ugyancsak szükség lehetett hát a bizonyító eljárásnál a tanukra!!

Ifju Berecki, egyik fővádó a tanuk kihallgatása után feláll és azt mondja, hogy az ő lelkét még nyomja valami, amit elmond akár veszik jegyzőkönyvbe, akár nem. Egy rokonánál lakodalom volt. Ott volt Nyárádi is, aki vacsora után az asztalon ment keresztül és kiment a szomszéd szobába s ott lefeküdt egy divánra.

Mindenki várta a szenzációt. Mi történt?

— Miért ment ki az asztalon keresztül?

— Mert az asztal hosszú volt s mindkét felől sokan ültek mellette.

— Mit csinált a divánon, a szomszéd szobában?

— Lefeküdt.

— Részeg volt?

— Nem.

— Rókázott?

— Nem.

Ez nyomta ifj. Berecki lelkét. A tanácsbíró összezsicsapta a kezét.

— Édes Istenem! mit akarnak? minek néznek bennünket?

Ujdonságok.

— **Népgyűlés Békésen.** Az önálló magyar bank érdekében f. hó 14-én délelőtt 10 órakor községünkben is népgyűlés fog tartatni. Megjelenésüket megígérték: Holló Lajos, Beck Lajos, Lázár Zoárd, Becsey Károly, Buza Barna, Lovászy Márton, Nagy Sándor és Nagy Dezső országgyűlési képviselők. Esetleg más országgyűlési képviselők is el fognak jönni. A népgyűlésben való részvételre vármegyénk többi községei is meg lesznek hívva. Bevezető beszédet községünk országgyűlési képviselője, Kecskeméti Ferenc fog mondani. A népgyűlés után bankett lesz. Ha szombatn este több képviselő érkezik meg, községünk közönsége fogja őket üdvözölni.

— **Presbiteri gyűlés.** A békési ref. egyházközség presbiteriuma f. hó 2-án az egyházkerületi bíróságnak a békési papválasztásra vonatkozó ítéletét 32 szavazattal 5 ellenében az egyházkerületi bírósághoz megfelebbezte. Ezenkívül állást foglalva azon helytelen felfogás, alaptalan érvelés és valótlan állítások ellen, melyek Dr. Török Gábornak a Faragó László főgimn. tanár állandósítását illető felebbezésében foglaltatnak, tekintettel az Egyházi Törvények azon rendelkezésére, mellyel a gimnáziumi tanárok állandósítása közvetlenül az egyházkerület hatáskörébe utaltatik, Faragó László főgimn. tanár állandósítása végett az egyházkerületnek előterjesztést tett.

— **Papválasztás Battonyán.** Okt. 31-én, a reformáció ünnepnapján, ment végbe Battonyán a papválasztás. Nádházy Bertalan, akit a Békési Ujság büszkeséggel számít munkatársai közé, fényes diadalt aratott. Összesen 103 szavazatot adtak le s a leadott szavazatokból 64 esett Nádházy Bertalanra, aki így 25 szavazattöbbséggel választatott a battonyai protestáns egyházközség lelkészévé. Az egymást megtaláló ifju lelkésznek és derék egyházközségnek egyiránt gratulálunk.

— **Lapunk mai számán** levő kelet nov. 7. helyett tévedésből 31-re lett nyomva, kérjük ezért szives elnézést.

— **Meghívó.** A békési iparos olvasó és ifjusági önképző egyesület í. hó 7-én, azaz ma este saját helyiségében táncmulatsággal egybekötött felolvasó estélyt rendez, melyre a t. tagokat ez uton is meghívja a rendezőség. Kezdeté fél 8 órakor.

— **Nincs többé ujonckinzás.** A VII. hadtest parancsnoka: Frank Liborius gyalogsági tábornok a napokban érdekes rendeletet bocsátott ki a csapattestekhez. Ez a rendelet az ujoncok kiképzésére, különösen pedig a kiképzésnél tanusítandó eljárás, illetve bánásmódra vonatkozik. Általánosan ismert tény, hogy a katonáskodás legszomorubb és legnehezebb időszaka a nyolc hetes kiképzés időtartama. Nem annyira a katonai tudományok gyakorlati és elméleti elsajátítása okozza azt, hanem a kiképző altisztek indokolatlan brutalitása, melyről minden évben megemlékszik a sajtó. Emez áldatlan állapot javítását célozza Frank hadtestparancsnok most kiadott rendelete. A legszigorubbán megtiltja nem csupán az ujoncok bántalmazását, de a durva bánásmódot is. Meg kell jegyeznünk, hogy ez nem az első ily célzatu rendelet. Már Frank elődje, a humánus gondolkodás módjáról általánosan ismert Schweitzer altábornagy is adott ki hasonló szellemű rendeleteket, de ezeknek nem volt valami nagy eredményük. Frank gyalogsági tábornok erőiesen fogja meg a dolgot s az előfordulható brutalitásokért egyenesen a tisztikart teszi felelőssé, még pedig a legfelsőbb parancsnoktól — tehát az ezredestől — kezdve egészen az alosztály, azaz a századparancsnokig. Ezek személyesen felelősek minden egyes esetben előforduló bántalmazásért s kötelesek minden egyes esetet azonnal a hadtestparancsnok tudomására hozni, aki a történt megtorlási intézkedéseket is ellenőrizni s adott esetben a kiszabott büntetéseket megszigorítani is fogja. Ennek a rendeletnek szigorú hangja általános feltűnést keltett.

— **A jövő évi sorozásról.** A honvédelmi miniszter felhívja az 1887-ben, 1888-ban, és 1889-ben született állításköteleseket, hogy november 15-ig jelentkezzenek a község katonaugyi osztályánál. Aki a jelentkezést elmulasztja 10 — 100 koronáig büntetik meg.

— **Elvi döntés.** A kereskedelemügyi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag elrendelte, hogy mindazok, akik vágott baromfi szállítással foglalkoznak, tartoznak telepengedélyt váltani, mert ha ezt meg nem teszik, kihágás miatt szigorúan meglesznek hűtelve.

— **Epilepsziában** (nehézkór) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek középpontja Budapest. A betegeket azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógy mód jelenti a legnagyobb haladást, melyet dr. Szabó B. Sándor Budapest, Nagykoronautca 18. honosított meg, s mely gyógy mód minden betegnek rendelkezésére áll, ha e kiváló specialista orvoshoz fordul.

— **A földadó kataszter kiigazítása.** Ambros Sándor alispán felhívta Gyula város polgármesterét és az összes járássok főszolga-

biráit, hogy a községek képviselőtestületeit hívják fel arra vonatkozólag, hogy a megyei földadó bizottságba tagokat ajánljanak.

— **Helyettesítések.** Forgács Lajos mezőberényi jegyző elhalálozása folytán megüresedett jegyzői állás helyettesítésével Piltz Mihály jegyzőt, Piltz Mihály helyettesítésével Gozmány József segédjegyzőt bízták meg, akit hivatalában ideiglenesen Rücher József okleveles jegyző fog helyettesíteni.

— **Háziipari segély.** A földművelésügyi miniszter a vármegye részére háziipari célokra és az ebben kiképzeti munkások foglalkoztatására 2900 korona segélyt utalványozott.

— **Elítélt gyilkos.** Ilyu Bondár Gergely békési csikós, Roxin József kárászmegyeri pusztai csűrűhést míg az aludt, fejszével agyon ütötte. Tettét bosszúból követte el, mert előzőleg Roxin őt bottal fejbeverte. Az esküdtek előre megfontolt emberölés bűntettében vétkesnek nyilvánították s a törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével 12 évi fegyházra ítélte a kiskorú gyilkost.

— **Tisztelettel értesítjük** a t. olvasóközönséget, hogy a Békési Naptár és Kalauz munkában van és e hó végével kerül ki a sajtó alól, kérjük szives türelmét.

— **Házalás.** A belügyminiszter elvi jelentőségű határozatában kimondta, hogy az iparigazolványnyal bíró egyének, abban a helységben, hová iparigazolványuk szól, jogosítva vannak házról-házra jární iparuk körébe eső áruik terjesztése végett, anélkül hogy erre külön házalási engedélyt kelljen kérniük.

A „Békési Ujság“ elárusításával csak a Corvina könyvkereskedést bíztuk meg (ö.zv. Méder Györgyné urnő házában).

Szerkesztői üzenetek.

B. F. Utánna jártunk a dolognak s úgy értesültünk, hogy tényleg az illető presbyter dalolta borizú hangon a mult hét egyik estéjén a Dübögőben a járó kelők megbotránkozására egy katolikus ember társágában a levelében említett ref. egyházi énekeket.

Sz. K. Azon kérdésével, hogy miképen történhetik meg az, hogy egyes bírósági aktákba a tárgyalás előtt az ügyben nem érdekelt idegenek is betekinthessenek, forduljon a kir. törvényszék elnökéhez.

Tárogató.

Kozmás rimek

a Ciankáli nivójához mérve (s a felit neki mondva)

írta: Korbács.

— Utána nyomni tilos, mert baj lesz! —

Motto: „Reszket a bokor, mert madárka szállott rá,
Reszket a gyomrom, mert eszembe jutottál.“

Őszben járunk, nyakig őszben,
Szinte ki se látszunk.
Annyi baj van országszerte
Minőt sose láttunk!

Csupa hiba, csupa kraval,
Panamák meg svindlik;
Sok életrevaló eszme
Sorvad, poshad, sinylik.

Országbontó lesz a nyomor,
A nép bugva jajgat,
Emelkedik adó, házbér,
S drága lesz a parlag!
Meg se indult még a tél se,
Már is itt a szélje:
Vitriolos üveg villan
A munkás kezébe

S nem elég még rajtunk a baj,
Mások még tetézik!
Hol tudnának bajt növelni:
Mindenütt azt nézik!
Ilyen gárda nálunk is van
Még pedig szép számmal!
Ugy szeretném felnyársalni
Őket a pennámmal!

Lapjuk is van. Micsoda lap!
Nincsen olyan púska,
Mely nagyobb, laposabbat
Durrogatni tudna.
Hát hiszen csak hadd csinálják,
Szabad nekik kérem;
Bolond és bölcs együtt árul
Már ma a gyékényeu.

Ám az ilyen embereknek
Nemsokáig fénylik,
Elfordulnak tőle mindjárt
Mihelyt megessmérük.
S ha ők mégis zavarkodnak:
Magukra kell hagyni.
Nincs már nekik méregfoguk,
Nincs rájuk mit adni.

Ki hiszi el például mit
Ciankáli kántál!?
Nem egyéb az ő beszéde:
Zápult tojás táncnál.
Jól tudhatja azt mindenki,
Ki az ő nagynénje!
Ő volna az igazságnak
Szűztiszta edénye?

Ő az erős, ő az okos,
Ravasz, bátor, mérges!
Csak az a nagy kár hogy épen
Mindez igen képes!
Csak egy igaz — tagadhatlan,
Hogy jól tud csiholni!
No a gárdája meg szépen
Tud szekeret tolni.

Most például nagy az öröm
Ciankáli lapnál.
Még a betűszedő is vig,
Táncol, dalol, ugrál.
Hogyazistennyilábane!
Nyert ügyük van. Hiszik.
Medvebőrre kicsiny és nagy
Még pezsgőt is iszik.

Nem csuda, hogy nagy ott a druck!
Félnek a szavától,
Hamisságba belerontó
Két erős karjától.
Megmozgattak fűt és fákot
Izzadt rajtuk minden . . .
Hitték lesz nagy felfordulás:
S ime semmi nincsen.

Az hiszik, az igazságot
Egy ember csinálta!
Hogy nincs széles e házában
Törvénytudóbb nála!

Hogy amivel ő belevág,
Nem nyeletlen balta!
Pedig őt is üthetik még
Valamikor hátba!

Vádol, keres, szimatolgat,
Keres csomót kákán;
Ha nem talál, csinál egyet,
Mennyköveit szórván!
Mennykövei csak amolyan
Lobbanó tűz, kámfor.
Nem tesznek kárt senkiben sem,
Üssenek le bárhol!

Jól ért a még valamihez,
Ez a Ciankáli:
Mi különbség ur s paraszt közt,
S választásba szállni!
De hát ebben is üldözi
Sorsa ökegyelmit! . . .
Gyakorta verte kinjában
Asztalhoz az öklit.

Lehet most is úgy lesz épen,
Csak várjuk be szépen.
Van igazság a földön is,
Nem csak fenn az égből!
Azért jó lesz alábbhagyni
A hetvenkedéssel:
Mert úgy járhat, mint Lengyel ur
A maga perével.

Gyászoljuk az állapotot!
S még szemünkre hányja!
Kedves Uram, a mi gyászunk
A nagy többség gyásza!
Nem félünk mi bevallani,
Miként önök szokták:
Hogy mi bizony meggyászolnánk
Az igazság sorsát!

Végül is csak ismételem:
A szó elég lenne!
Várjuk be a dolog végét:
Ez a dolgok rendje!
Tegyenek az urak is úgy,
Mint ahogy mi teszünk:
Mi megállunk becsülettel,
Ha nyerünk s ha veszünk!

A „Békési Ujság“ kiadó-
hivatala

békési helyi naptárt

ad ki az 1910. esztendőre. A
naplár több ezer példányban
fog megjelenni. Hirdetéseket
f. évi november 18-ig jutányos
áron fogad el a

„Békési Ujság“ kiadóhivatala
(Papp József könyvnyomdája)
Békésen, V. ker. 92. sz.

Szücs Gábor ==
IV-ik kerületi

== **gőzmalma**
szabadkézből eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Bánhidán.

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt vevő-
közönséget értesíteni, hogy
**fűszer és csemege üzletem-
ben** (a sétakerttel szemben)
állandóan raktáron tartok

**friss vaját, sajtokat,
naponta
saját pergelésű kávéit,**

ugyszintén minden e szakba
vágó friss és jó minőségű
árakat,

ugy hogy a tisztelt vevőközönség
legmagasabb igényeit bármikor a
legpontosabban tudom kielégí-
teni. — Amidőn szives pártfogá-
sát kérve maradtam

illő tisztelettel

Csanádi János
fűszer és csemegekereskedő.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem Békés város nagy-
érdemű közönségét, hogy **özv. Méder
Györgyné urnó házában** (gör. kel.
templommal szemben) a legmodernebb igé-
nyeknek megfelelő férfi és női

czipész-üzletet

nyitottam. Ugy Bécsben, mint Budapesten
több éven — legutóbb Békéscsabán az Adler-
féle czipész-üzletben mint szabász 6 éven —
át szerzett tapasztalataim folytán abban a
helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb
igényeket is képes vagyok kielégíteni.

Javításokat, valamint e szakba vágó minden-
féle munkákat is elfogadok.

A t. közönség b. pártfogását kérve, marad-
tam tisztelettel

Kucsera János
férfi és női czipész.

Az Uri-utcai **há**
83-ik számú **z**

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni ugyanazon utca 84. sz. alatt,
esetleg a kiadóhivatalban.

Apró hirdetések.

Egy apró hirdetés egyszeri közléseért 4 sorig 20 fillért
fizetendő; azontul minden további sor 5 fillérbe kerül.

Házassági ajánlat.

Egy ifju gavallér, még pedig nem lump itt,
Nagyon csendesvérű, szereti a krumplit.
Haja még nem szürke, éve 32,
Fizetése pedig 800 forint s kettő
Keres egy magához illő feleséget,
Fehérneműjének feldozása végett;
Aki tudjon neki jó ebédet főzni,
Surolni, mángorolni, mosogatást győzni.
Egy pár ezer forint legyen a ládába,
Hogy ne vette légyen az ember hiába.
Ha akad számára ilyen drága falat,
Irjon „post’ restante“ Z. J. betűk alatt.

Cipész **varrógép**, kevéssé használt álla-
potban, jutányos áron **eladó**. Cim a kiadó-
hivatalban.

Két boglya **buzaszalma** Rosszderdöla-
poson **eladó**. Cim a kiadóhivatalban.

A cementvályu sohasem rothad el,
örökké tart és még olcsóbb a favályunál.
Aki ilyent akar venni, forduljon bizalommal
Bleuer Mór cement-cserép és cement-áru
gyárához Békésen, II., Rákóczi Ferenc-u. 335.

500 kéve **kukorica-kóró eladó**. Érte-
kezhetni Papp Józseffel.

Kövér sertéseket vesz napi áron
Kocsor Jenő hentes a Végh-féle házban.

Ötezer darab jó száraz **vályog** megvé-
telre kerestetik. Cim a kiadóban.

Oltott **szőlővesszők** — finom csemege-
fajok — kaphatók Szabó Istvánnál a Szé-
csénykertben.

Aki földet, házat, kertet, vagy bármi
ingó vagy ingatlan dolgot akar
venni, vagy **eladni**; aki cselé-
det **keres** és aki **szolgálatba**
akar lépni, forduljon a „Békési Ujság“
apróhirdetési rovatához. Négy soros apró-
hirdetés ára **csak 20 fillér**.

Papp József könyvnyomdája

== **Békés, V. ker. 92. sz. a.** ==

Elvállal különféle nyomtatványok, köny-
vek, névjegyek, eljegyzési és egybeke-
lési értesítők, bál meghívók, gyász-
jelentések és rovatozások nyomtatását.

Főelv: szolid ár, tiszta munka és pontos kiszolgálás.

Értesitem a közönséget, hogy
a miskolczi
"Kristály"
vegytisztító és gőzmosógár
képviselőjét átvettem s üzletemben min-
den e nemű rendelést elfogadok.

Férfi fehé- neműek.	Mosás és vasal.	Vasa- lás	Mosás és vasal.	Vasa- lás
Ing sima	32	28	Gallér	6
Ing redős	36	32	Kézeltő párja	12
Ing gall. és kézeltő.	40	36	Kötény sima	16 12
Gallér rendes	6	6	Fürdőköpeny	80
Kézeltő párja	12	12	Ingblouse	80 60
Hálóing	24	20	Háztartási ruha.	
Ingelő	16	12	Abrosz	11 10
Alsónadrág	16	12	Kávés abrosz	16 12
Harisnya párja	8	6	Táblaabrosz nagy- ság szerint	
Zsebkendő	4	2	Asztalkendő	6 4
Női fehéreneműek.			Kávés kendő	4 3
Ing sima	20	16	Törülköző	6 4
Hálóing	30	24	Dörzstörülköző	12 8
Hálókötös	30	24	Párnahaj	16 12
Jäger ing vagy alsónadrág	20	16	Dunnahaj	24 20
Alsónadrág sima	20	16	Lepedő	16 12
Alsósoknya	50	40	Paplanlepedő	30 24
Női ujjas	30	24	Asztaltűtő	20 16
Fésülő köpeny	50	40	Törölruga	6 4
Harisnya párja	10	6	Konyhakötény	12 2
Zsebkendő	4	2	Dörzslapedő	40 30

Vegytisztítási árak:

Férfi ruhák.	Csipke blouse	2.40 felj.
Férfi saccó ölt. K 4. felj.	Bábi ruhák	6. —
Téli kabát	Costium	5. —
Felöltő	Női felöltők	3. —
Férfi melény	Pongyolák	4. —

Női ruhák.	Különfélék.
Szővet blouse K 1.60 felj.	Egy p. ágyterítő K 4. felj.
Szővet alj	Nyakkendő
Selyem blouse	Angora takaró
Selyem alj	Napernyők

Kézimunkák, függönyök és szőnyegek minőség és nagyság szerint. Diszes vagy nagyobb darabok megfelelően magasabb árban.

Az árak portómentesen minden külön költség nélkül értendők. Rendelések 8 nap alatt a legszebb kivitelben elkészítetnek.

Tisztelettel

Kürthy László

uri és női divatáruháza (Főter).

Hirdetések

jutányosan felvételnek
:: a kiadóhivatalban ::

A rendelések gyors és pontos szállítását saját igáinkkal teljesítjük.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy szállítási és bizományi üzletünkkel kapcsolatban fennálló

köszén és fakereskedésünket

nagyobb alpra fektettük s a hazai legelső és legjobb minőségű kőszé-
neti termelő salgótarjáni, pálfalvi bányatói a képviselőt átvttük.
Tekintettel ezen kedvező összeköttetésünkre, abban a helyzetben
vagyunk, hogy előjegyzéseket a teli időre a legjutányosabb árak mellett
elfogadunk.

Egyben ajánljuk a közönség figyelmébe faüzletünket is, ahol a leg-
jobb minőségű fa kicsiben és nagyban a legolcsóbban árusítatjuk el.
Megrendeléseket egész vaggonszállítványokra is a legolcsóbb árak
mellett elfogadunk.

Raktáron tartunk legjobb minőségű gyertyán, bükkhasáb és dorongfát.

1 tömör ol bükkia, házhoz szállítva	26. — K
1 mmázsa Emmavölgyi porosz szén házhoz szállítva	4. — "
1 " " salgótarjáni köszén	3.10 "
1 " " gyertyánfa, felvegva	2.50 "
1 " " bükkia	2.20 "

Tisztelettel

Braun Dávid és fia

szállítók, a salgótarjáni kőszénbányák képv.
fa- és szén-raktár Uri-utca 105.

Van szerencsém a tisztelt vevőközönség tudomására hozni,
hogy újonnan átalakított

óra- és ékszer-üzletemben

minden e szakmához tartozó áruk dus választékban a legol-
csóbb és legjutányosabb áron kaphatók.

Raktáron tartok

valódi arany, ezüst, nickel, acél férfi és női zseb-
órákat pontos járásra kipróbálva; valódi 14 kará-
tos arany jeggyűrűket, férfi és női kőves gyű-
rűket, fülbevalókat, karcsattokat; valódi arany és
ezüst férfi láncokat, női nyakláncokat; inga, fali
és ébresztő órákat nagy választékban.

Javító műhelyemben óra és ék-
szer javítások gyorsan, ponto-
san, jól és jótállás mellett esz-
közölteinek.

Minden nátam javított és
eladott órákért 1 évi jót-
állást vállalok.

A nagyérdemű közönség szí-
ves pártfogását kéri

Soós János

óras és ékszerész

ezelőtt Weil Sándor.

Mindennemű ócska arany és ezüst
pénzelet a legmagasabb árban
megveszem.

Valódi tájtárak. — Pontos és jó munka.

A háznál 5%-kal olcsóbb, mint a vásár vagy piacon.

Hirdetmény. Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomá-
sára hozni, hogy Békésen
II., 98. sz. házamban a régi Hosszúfoki **szabó üzletet**
épületben a mai igényeknek megfelelő
nyitottam, ahol is

különféle ruhákból nagy raktárt tartok, ugymint

kész magyar, sima, tűzőt és zsinóros posztó és
ceig ruhákat, uri öltönyöket, felsőkabátokat, kör-
gallérokat, gyermek-kosztümöket, kék munkás öltö-
nyöket, női felöltőket a legegyszerűbbtől a leg-
divatosabbig nagy választékban.

Egy próbavétel elég ahhoz, hogy mindenki meggyőződhessen ariim jósa-
gáról és olcsóságáról.

Kérve a nagyérdemű közönség szives támo-
gatását,

Kovács Lajos
férfiszabó.

Főelvem: kevés haszon, nagy forgalom.

A legjobb, legolcsóbb, legtartó-
sabb s legkönnyebb a
cement-tetőcserép.

E cserepek szabályosak, vízátthatlanok,
fagyellentállóak s hófogóval vannak ellátva.

Nagy fa- és lécs-megtakarítás.

Készíti: **BLEUER MÓR Békésen**
II., 335. és 157. sz. telepén.

Készít továbbá cementlapokat, vasbetétes
ítatóvályukat, betoncsöveket, kutgyűrű-
ket, kútkagylót, sírköveket, sírszegő-
köveket, virágcserpeket, határcöveket
s minden más cementárut.

Elad kitünő minőségű portland és román-
cementet nagyban és kicsinyben.

Árjegyzék és költségvetés ingyen és bérn.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Papp József könyvnyomdájában Békésen.